

**NOTA INFORMATIVA RELATIVA ALS REQUISITS PER A ACCEDIR A
L'EXAMEN D'OPERADOR DE GRUA MÒBIL AUTOPROPULSADA O TORRE.
FEBRER 2020.**

1. OPERADORS DE GRUA MÒBIL AUTOPROPULSADA O TORRE: ANTECEDENTS

La normativa vigent que aplica en aquests dos camps reglamentaris de seguretat industrial és la següent:

- RD 837/2003 del 27 de juny pel que s'aprova el nou text modificat i refós de la Instrucció tècnica complementària (ITC) "MIE-AEM-4" del Reglament d'aparells elevadors i manutenció referent a grues mòbils autopropulsades. BOE número 170 del 17 de juliol,
- RD 836/2003 del 27 de juny pel que s'aprova una nova Instrucció tècnica complementària "MIE-AEM-2" del Reglament d'aparells elevadors i manutenció referent a grues mòbils torre per a obres o altres aplicacions. BOE número 170 del 17 de juliol,

en les versions donades pel RD 560/2010 del 7 de maig pel que es modifiquen diverses normes reglamentàries en matèria de seguretat industrial per adequar-les a la Llei 17/2009 del 23 de novembre sobre llibre accés a les activitats de servei i el seu exercici i la Llei 25/2009 del 22 de desembre de modificació de diverses lleis per a la seva adaptació a la llei sobre el lliure accés a les activitats de servei i el seu exercici.

En tots dos casos per a poder treballar com operador de grua mòbil autopropulsada o torre els Reials decrets esmentats preveuen una de les dues vies d'accés:

- a) Ser major d'edat (en el moment de realitzar la sol·licitud d'inscripció al curs)
 - + Estar en possessió d'un títol de graduat en educació secundària obligatòria (ESO)
 - + Superar un curs teòric-pràctic impartit per una entitat docent habilitada per la Subdirecció general de Seguretat Industrial (SDGSI).
 - + Superar una prova organitzada per la SDGSI.
- o
- b) Directa per titulació de formació professional o certificat de professionalitat amb àmbit competencial que coincideixi amb les matèries del reglament d'aparells elevadors i manutenció.

I en totes dues vies:

Superar un examen mèdic sobre agudesa visual, sentit de l'orientació i equilibri i agudesa auditiva i aptituds psicològiques.¹

El compliment dels requisits per a poder exercir l'activitat s'ha d'acreditar en totes dues vies mitjançant un certificat d'habilitació obligatori (o carnet) emès per la SDGSI de validesa 5 anys renovable per períodes iguals per superació de l'examen mèdic mentre les dades que hi figurin, referent tant al titular com a l'empresa on desenvolupa la seva activitat, no s'alterin.

¹ El certificat ha de ser emès pels centres de reconeixement per a la obtenció o revisió de permisos de conduir, autoritzats pel Departament de Salut d'acord amb el Reial Decret 170/2010, del 19 de febrer, pel que s'aprova el Reglament de centres de reconeixement destinats a verificar les aptituds psicofísiques dels conductors. La seva vigència ha de ser la mateixa que la del carnet.

Els cursos de formació esmentats en la via a) han de tenir les següents característiques:

Tipus de grua	Categoria	Durada (hores) formació teòrica	Durada (hores) formació pràctica	Total (hores)	Referència
Operador de grua mòbil autopropulsada	A (Fins a 130 t de càrrega nominal de la grua, inclosa)	75	225	300	Annex VII Carnet operador de grua mòbil autopropulsada RD 837/2003 (versió 2010).
Operador de grua mòbil autopropulsada	B (De més 130 t de càrrega nominal de la grua)	150	300	450	Annex VII Carnet operador de grua mòbil autopropulsada RD 837/2003 (versió 2010).
Operador de grua mòbil autopropulsada	Pas a categoria A a B	75	75	150	Annex VII Carnet operador de grua mòbil autopropulsada RD 837/2003 (versió 2010).
Operador de grua torre	Única	50	150	200	Annex VI Carnet gruista o operador de grua torre RD 836/2003 (versió 2010).

Per últim, la via b) no ha estat desenvolupada i no consten titulacions de formació professional o certificats de professionalitat reconeguts a tals efectes.

2. OPERADORS DE GRUES MÒBILS AUTOPROPULSADES EN RECINTES PORTUARIS: ANTECEDENTS.

En data 14 abril de 2005 es va publicar una circular del Ministeri d'Indústria Turisme i Comerç que estableix un programa específic pel mòdul teòric de formació per a les persones que treballassin amb grues mòbils autopropulsades dins dels recintes portuaris a l'estiba i desestiba de vaixells, als efectes de la disposició transitòria única del RD 837/2003 del 27 de juny.

El 30 de juny de 2005 es va publicar la instrucció 6/2005 DGEMSI per la que es regula l'aplicació als estibadors portuaris de la disposició transitòria única del RD 837/2003 referent al carnet d'operador de grues mòbils autopropulsades. Aquesta instrucció crea la nova categoria única de carnet professional d'operador de grues mòbils autopropulsades per estibadors portuaris; regula els requisits per a obtenir el carnet en el marc de la disposició transitòria única del RD 837/2003; fixa en 50 hores la formació teòrica a disposar i fa extensió dels criteris del RD a aquest cas particular.

Posteriorment, el 18 de juny de 2008 es va publicar la instrucció 8/2008 SIE per la que s'estableix, amb caràcter permanent, la categoria EP (estibadors portuaris) del carnet professional d'Operador de grues mòbils autopropulsades. Aquesta instrucció recull en l'article 1 que la categoria EP capacita al seu titular per a la utilització, exclusivament en l'interior dels recintes portuaris, de grues mòbils autopropulsades de qualsevol càrrega nominal per a les operacions d'estiba i desestiba de vaixells. Especifica que en recintes portuaris les categories A i B de grues autopropulsades considerades en l'apartat 1 d'aquesta nota, capaciten també els seus titulars per a la utilització de grues mòbils autopropulsades de la càrrega nominal corresponent en recintes portuaris, no essent necessari a aquest efecte, que sol·licitin la categoria EP.

Tenint en compte el:

- RD 837/2003 del 27 de juny pel que s'aprova el nou text modificat i refós de la Instrucció tècnica complementària (ITC) "MIE-AEM-4" del Reglament d'aparells elevadors i manteniment referent a grues mòbils autopropulsades. BOE número 170 del 17 de juliol,

en la versió donada pel RD 560/2010 del 7 de maig, la instrucció també preveu que per a poder treballar com operador de grua mòbil autopropulsada en la categoria EP cal complir els següents requisits:

Treballar com a estibador portuari i estar en plantilla de les societats d'estiba i desestiba de titularitat estatal o de la Generalitat de Catalunya, de les agrupacions portuàries d'interès econòmic (APIE) o de les empreses estibadores dels ports.

- + Ser major d'edat (en el moment de sol·licitar la inscripció al curs)
- + Estar en possessió d'un títol de graduat en educació secundària obligatòria (ESO)
- + Superar un curs teòric-pràctic impartit per una entitat docent habilitada per la Subdirecció general de Seguretat Industrial (SDGSI).
- + Superar una prova organitzada per la SDGSI.

A més de:

Superar un examen mèdic sobre agudesa visual, sentit de l'orientació i equilibri i agudesa auditiva i aptituds psicològiques.

El compliment dels requisits per a poder exercir l'activitat s'ha d'acreditar mitjançant un certificat d'habilitació obligatori (o carnet) emès per la SDGSI de vàlida 5 anys, renovable per períodes iguals per superació de l'examen mèdic, mentre les dades que hi figurin, referent tant al titular com a l'empresa on desenvolupa la seva activitat, no s'alterin.

Per últim, la instrucció especifica la durada del curs de formació i el programa de formació que s'inclou en l'annex 1 d'aquesta nota.

Tipus de grua	Categoria	Durada (hores) formació teòrica	Durada (hores) formació pràctica	Durada (hores) formació total	Referència
Operador de grua autopropulsada d'estibador portuari	Única	50	200	250	-

3. REQUISITS MÍNIMS DE TITULACIÓ PER ACCEDIR A LA PROVA.

Atès el repunt del sector de la construcció i les consultes rebudes pel que fa als requisits mínims per accedir a la prova d'operador de grua en qualsevol de les modalitats considerades en els apartats anteriors, es publiquen els següents criteris:

Criteri 1

Amb caràcter addicional a les equivalències acadèmiques a la possessió del títol de graduat en ESO, es considera que les equivalències establertes, a efectes laborals, que consten en el quadre 1 d'aquesta nota habiliten per accedir a la prova d'operador de grua de la SDGSI.

Criteri 2

Les persones que ja disposin del certificat (carnet) d'operador de grua mòbil autopropulsada de la categoria A han d'acreditar, en tot cas, que estan en possessió del títol de graduat en ESO o equivalència per accedir a la prova d'operador de grua de la categoria B.

Quadre 1
Equivalències a efectes laborals del títol de graduat de ESO.

Títol acreditable	Normativa reguladora
Títols professionals bàsics.	Article 17.5 del Reial Decret 127/2014 del 28 de febrer.
<p>Haver superat la prova d'accés a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • les ensenyances professionals d'Arts plàstiques i disseny de grau mig o superior, • a la formació professional de grau mig o superior, • a les ensenyances esportives de grau mig o superior, • a les ensenyances artístiques superiors per a majors de 19 anys, <p>Únicament si s'acredita també algun dels següents requisits:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Haver superat totes las matèries dels dos primers cursos de la ESO. b. Haver cursat el cicle de grau mig i haver superat un nombre de mòduls professionals la duració dels quals suposa almenys la meitat de la duració total del cicle formatiu. c. Haver cursat el cicle de grau superior i haver superat un nombre de mòduls professionals la durada dels quals suposa almenys la tercera part de la durada total del cicle formatiu. d. Haver superat almenys 10 crèdits ECTS de les ensenyances artístiques superiors. e. Acreditar estudis estrangers que impliquen una escolaritat equivalent a la requerida en el sistema educatiu nacional per a incorporar-se al tercer curs de ESO. f. Haver superat tots los àmbits del nivell I de la Educació secundària para persones adultes. 	Article 3.1 de l'Ordre EDU/520/2011 de 7 de març per la que es modifica la Ordre EDU 1603/2009 de 10 de juny per la que s'estableixen les equivalències amb els títols de Graduat en Educació Obligatoria i de Batxiller en la Llei 2/2006 del 3 maig d'Educació.
<p>Qualsevol títol de Batxiller Elemental derivat dels plans d'estudis anteriors a la Llei 14/1970, del 4 d'agost, o per defecte la superació de:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Quatre cursos complets de Batxillerat per qualsevol dels plans d'estudis anteriors a la Llei 14/1970, del 4 d'agost, sense proves de conjunt o revàlida, b. Cinc anys de Batxillerat Tècnic o Laboral, sense proves de conjunt o revàlida, c. Quatre cursos complets d'Humanitats de la carrera eclesiàstica. 	Article 3.2 de l'Ordre EDU/520/2011.
Certificat d'estudis Primaris derivat de la Llei 17/07/1945 d'Educació Primària i de la Llei 21/12/1965 de Reforma de la Educació Primària.	Article 3.3 de l'Ordre EDU/520/2011.
<p>Acreditar haver reunit en el seu dia les condicions per a l'obtenció del Certificat d'Estudis Primaris derivat de la Llei 17/07/1945 d'Educació Primària i de la Llei 21/12/1965 de Reforma de la Educació Primària d'acord amb els criteris de l'annex I de l'Ordre EDU 1603/2009 de 10 de juny.</p> <p>Per les sol·licituds que no acreditin el compliment dels requisits de l'esmentat annex, cal informe preceptiu del Departament d'Educació amb informe preceptiu i vinculant del Ministeri d'Educació per a la resolució.</p>	Article 3.4 de l'Ordre EDU/520/2011.
Superació de la prova d'accés a la universitat per a majors de 25 anys.	Article 3.5 de l'Ordre EDU/520/2011.
Títol de Graduat Escolar de la Llei 14/1970, del 4 d'agost.	Disposició addicional 31 de la Llei Orgànica 2/2006 del 3 de maig d'Educació.
<p>Certificat d'escolaritat (o substitutori) regulat en la Llei del 17 de juliol de 1945 sobre la Educació Primària, en la Llei 169/1965, del 21 de desembre, sobre reforma de la Ensenyança Primària, en el Decret 193/1967, del 2 de febrer, pel que se aprova el text refós de la Llei d'Ensenyança Primària, en la Llei 14/1970, del 4 d'agost, General d'Educació i Finançament de la Reforma Educativa, i en els seus respectius desenvolupaments, per equivalència amb el Graduat Escolar regulat a la Llei 14/1970, del 4 d'agost.</p> <p>En el cas en el qual l'interessat hagués reunit en el seu dia les condicions per a l'obtenció del Certificat d'Escolaritat i no es trobi en possessió d'aquest, ni del certificat substitutori, l'Administració educativa emetrà les resolucions individualitzades d'equivalència dels estudis cursats.</p> <p>En el cas dels ciutadans nascuts abans del l'any 1961 que van realitzar, almenys, els dos primers cursos de Batxillerat Elemental sense haver-los superat íntegrament, Departament d'Educació emetrà resolucions individualitzades d'equivalència dels estudis cursats.</p> <p>Les sol·licituds d'equivalència d'altres estudis de plans anteriors a la Llei Orgànica 1/1990, del 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu amb el Grau Escolar no contemplades en els apartats. anteriors han ser dirigides Departament d'Educació la resolució de la qual requerirà informe preceptiu i vinculant del Ministeri.</p>	Articles 2 a 6 de l'Ordre ECD/1417/2012, del 20 de juny, per la que s'estableix l'equivalència del Certificat de Escolaritat i d'altres estudis amb el títol de Graduat Escolar regulat en la Llei 14/1970, del 4 d'agost, General d'Educació i Finançament de la Reforma Educativa.

Reproduït principalment del web: <http://www.educacionyfp.gob.es/contenidos/estudiantes/educacion-secundaria/gestion-titulos.html>.

ANNEX

Temari del curs teoricopràctic de formació per a l'obtenció del carnet OGMA de categoria EP

1. FORMACIÓ TEÒRICA

Reglamentació aplicable:

- Reglament d'Aparells d'Elevació i Manutenció.
- ITC MIE-AEM-4.
- Normes UNE citades en l'annex III de la ITC MIE-AEM-4.

Descripció de la grua mòbil autopropulsada i components (ploma, estabilitzadors, cabina i accessoros, ganxos, cables, etc.). Funcionament general.

- Elements de la grua mòbil:
 - Xassís
 - Torre
 - Ploma
- Cables i politges
- Mecanisme d'hissada
- Mecanisme d'abatiment
- Mecanisme de gir
- Mecanisme de translació

Tipus de grua mòbil autopropulsada. Classificació.

- Descripció de la grua mòbil portuària.
 - Xassís
 - Torre
 - Ploma
- Complementos de la grua mòbil portuària:
 - Ganxo
 - Cullera de valves
 - Pop d'urpes
 - Bastidor equilibrador (*spreaders*).

Elements de seguretat de les grues mòbils autopropulsades (indicador i limitador de càrrega, indicador de radi, limitadors de moviments, etc.)

- Parades d'emergència
- Limitadors de recorregut, finals de carrera
- Cel·les de càrrega
- Indicadors d'abast
- Control de càrrega i taules de càrrega
- Parell de bolcada
- Limitadors climatològics de treball

Operacions normals amb la grua (estrop, anivellació, interpretació de diagrames de càrregues, senyals, etc.). Maniobres prohibides.

- Indicadors gestuals de moviment
- Operació de translació, emplaçament i anivellació
- Operacions de càrrega amb la grua:
 - Treball amb ganxo
 - Treball amb cullera o pop
 - Treball amb el bastidor (spreaders).
- Equips de comunicació

Deures i responsabilitats de l'operador de grua mòbil autopropulsada, de l'enganxador o estrop i del cap de la maniobra.

- Deures i responsabilitats de l'operador de grua portuària
- Descripció de les funcions de l'equip de treball de la grua portuària:
 - Capatàs
 - Especialista
 - Amunter (*señalero*)
 - Gruista (operador)

Prevenció de riscos laborals: seguretat en servei. Seguretat amb vent. Senyalització. Desplaçaments amb càrregues. Control de les mesures de seguretat. Equips de treball.

- Manipulació de càrregues suspeses
- Senyalització de moviment:
 - Lluminoses
 - Sonores
- Equips de protecció individual (EPI) de l'operador
- Accessos i treballs en altura.

2. FORMACIÓ PRÀCTICA

- Presa de contacte amb la grua. Explicació de la posada en funcionament per operar des de l'estructura. Moviments des de l'estructura giratòria en buit i amb càrrega.
- Normes de maneig (maniobres permeses i prohibides). Senyals.
- Realització de les comprovacions diàries i setmanals de seguretat.
- Operacions en els sistemes de seguretat. Utilització del sistema de control electrònic de la grua ("ordinador a bord").
- Manteniment de la grua: diferents punts de greixatge, verificació de nivells d'oli, neteja, etc.
- Desplaçament de grua desplegada amb càrrega i en buit. Petits desplaçaments en la línia d'atrada per a encarar la grua amb la zona d'estiba.
- Ensinstrament en operacions amb càrrega amb ganxo, cullera, pop i *spreader*.
- Pràctiques d'eslingat: reconeixement dels diferents tipus d'estrops, eslingues, grillons, cadenes, ganxos i la seva utilització correcta.
- Normes de seguretat en el treball.